

Geen propaan maar gas

Gasballonvaren was iets waarover ik al heel lang wat meer wilde weten. Bennie Bos bracht me via zijn website op het idee om eens een gasballonvaart te maken en legde de eerste contacten waarna ik rechtstreeks via een van de piloten, Axel Hunnekuhl van ballonclub Teuto, de afspraak maakte. Axel is een

ervaren piloot op zowel hetelucht als gasballonnen. Dat praat gemakkelijk. Inmiddels hadden Hans en Paul er ook zin in en zo reden we op de vroege zondagochtend van 12 februari 2006 richting Ibbenburen in Duitsland. Om 07:30 uur kwamen we op het veld aan nadat we al even bij Mutter bahr op de hoek een kopje koffie hadden gedronken. Axel en een paar teamleden waaronder Klaus en Ernst waren al aan de slag. De mand stond al op het veld. Zandzakken werden gevuld met geel zand en de enveloppe werd aan de mand gekoppeld. Het was tijd om de D-OIBB, type Worner NL-840/STU (NL staat voor netloos en 840 voor het aantal m³ inhoud), te vullen met waterstofgas. Daarvoor werd een lange "brandweerslang" uitgerold. Deze vormde de verbinding tussen de enveloppe en de grote waterstof cilinders. Waterstofgas weegt slechts 1/14 van een gelijk volume aan lucht en is dus lichter als

helium wat ongeveer 1/5^e weegt. De ballon heeft een parachute voor het varen en de final deflation vergelijkbaar met die van een heteluchtballon. Nadat alles aangesloten was werd de enveloppe redelijk snel gevuld in 2 stappen. Bij de eerste fase ligt de enveloppe plat op de grond en zitten 3 personen op de top om ervoor te zorgen dat de enveloppe plat blijft liggen totdat er genoeg initieel draagvermogen is.

Er is geen kroonlijn. De parachute heeft geen klitteband en wordt dus ook niet ingebouwd. Zodra de enveloppe voor zo'n 20% vol is wordt het uiteinde losgelaten en staat deze in een mum van tijd rechtop. De parachute sluit nu vanzelf, de

centralisinglines zorgen ervoor dat deze keurig in positie schuift. Een van de

crewleden, Klaus in ons geval, lette erop of het goed ging. Het hele opbouwen en vullen wordt door de "ballonmeister" en de piloot gecoördineerd. Je kunt wel zien dat ze dit vaker hebben gedaan. Tijdens de tweede fase wordt de enveloppe verder gevuld totdat deze visueel vol is. De onderrand staat uiteindelijk ook strak. Daarna wordt de vulsling verwijderd door middel van het lostrekken van een velcro en zakt de koppeling via een lijn zodat je het ding niet op je hoofd krijgt. De slurf aan de onderkant staat nu in open verbinding met de lucht. Al met al iets meer werk dan het opzetten van een hot air balloon. De mand stond met 2 quickreleases vast aan een betonnen ring in de grond. Geen auto nodig dus. Het moment brak aan, we stapten in. Bij vertrek met 5 personen aan boord hadden we 12 zandzakken ballast en een volle voorraad zak. We klommen er redelijk vlot uit. Heerlijk die stilte, maar

toch miste ik in het begin dat veilige gevoel van die 2 waakvlammen. Zonder iets te doen levelde de ballon uit op 1000 voet. Af en toe daalde hij en klom vervolgens even later weer. Axel liet hem gewoon zijn gang gaan. Dit is echt ballonvaren, alles ging zeer rustig. Het viel op dat er weinig werk was en we konden genieten van het uitzicht, meertjes, velden, herten en zelfs soms wat zon.

We gingen in noordoostelijke richting. Na een paar uur gaf Axel plotseling de ballon aan mij. Oei, had ik nu maar beter opgelet. Het eerste wat ik moest doen beviel me wel, helemaal niets. De ballon vaart (voor de paarden liefhebbers onder ons), als een paard op weg naar huis, hij regelt het zelf. Het spel kon beginnen.

Eerst maar eens een paar scheppen zand eruit. Er gebeurde niets. Nog een schep, weer niets. Ik wachtte nog even en gooide de 3^e en 4^e schep eruit. De ballon begon te stijgen, en bleef maar stijgen van 1000 naar 3000 voet. Daar levelde hij pas uit. Ik had dus duidelijk niet genoeg geduld gehad. Daarna maar eens kijken hoe dat dalen gaat. Even voorzichtig aan de parachute getrokken. De kracht waarmee je moet trekken is vergelijkbaar met die van een heteluchtballon. Je hoort het sissende geluid van het ontsnappende gas. Niet genoeg, dus nog een beetje, nog geen reactie. Nog een keer en jep, nu ontstond een mooie daling van 200 voet/minuut. Bij zo'n 1500 voet probeerde ik weer uit te levellen, zand eruit. Na een tijdje ontstond het gevoel en kon ik de ballon op de hoogte brengen om, volgens de kaartlezers Hans en Paul, de juiste vaarrichting te pakken op zo'n 1200 voet. Verder was een actief

teamlid van Teuto, Klaus Gayer, aan boord. Hij had al 37 vaarten meegemaakt en had dus al lang gezien dat ik nog veel kon leren. Dat laag aanvaren is een verhaal apart. Geduld is een schone zaak alhoewel teveel geduld ook op kan breken. Al met al heb ik een uurtje of drie aan het roer gestaan en zo'n 5 zakken zand "verstookt". Nadat we ruim 6 uur verder waren en ik de ballon op 500 voet uitgeleveld had nam Axel de ballon weer in handen om te gaan landen met nog 5 zakken zand voor handen.

Met weinig sissende parachute zette hij een mooie daallijn in. Vanaf 500 voet in een strakke lijn naar ons landingsveld. Voor de landing werden nog even een paar scheppen zand gedumpt om wat af te vangen. Als alles zo perfect gaat moet er natuurlijk iets zijn wat het spannend maakt en ja hoor, daar kwam hij. Een

toeschouwer parkeerde zijn auto precies in onze vaarrichting. Hij begreep gelukkig onze gebaren en vriendelijke woorden en zette hem nog even snel wat verderop. De mand hobbelde een paar keer en we waren keurig staand geland. Paul sleepte ons nog even naar het naastgelegen droog en kort gemaaid grasveldje zonder omheining en daar werd de enveloppe in een mum van tijd plat gelegd. Dat gaat sneller als een heteluchtballon. Geheel volgens Duitse traditie dronken we een fles bier op de goede afloop. We hadden 6 uur en 20 minuten in de lucht gehangen en 160 km afgelegd en waren een ervaring rijker. Zo'n gasballon is toch even wat anders dan een heteluchtballon. Je moet veel meer geduld hebben. Ik kan iedereen aanraden om dit ook eens een keer te doen. Ik heb veel respect gekregen voor de inzet en vriendelijkheid van de ballonclub Teuto. Ze verdienen de aandacht die onder andere Bennie

ze geeft via zijn website. Hierdoor kan deze bijzondere vorm van ballonvaart blijven bestaan voor zeer betaalbare prijzen. Dit jaar richt Axel zich volledig op het gasballonvaren en verwelkomt hij graag heteluchtpiloten als passagiers. Met dank aan Bennie voor het regelwerk en de tip. Uiteraard ook dank aan Axel, Klaus en Ernst die ons de hele dag volgde. Hij was keurig bij de landing aanwezig. **Henri van Bommel**

